

PROADRENOMEDULIN KAO PREDIKTOR MORTALITETA U VELIKIM NE-KARDIOHIRURŠKIM INTERVENCIJAMA

Mlađan Golubović¹, Vladan Cvetanović¹, Nenad Jovanović¹,
Sonja Stamenić¹, Vladan Ćosić², Tomislav Kostić^{3,6},
Zoran Damnjanović^{4,6}, Sandra Šarić⁵, Maša Golubović⁶,
Viktor Stoičkov^{5,6}

¹Klinički centar Niš, Centar za anesteziologiju i reanimatologiju Niš, Srbija

²Klinički centar Niš, Centar za medicinsku biohemiju Niš, Srbija

³Klinički centar Niš, Klinika za kardiovaskularne bolesti Niš, Srbija

⁴Klinički centar Niš, Klinika za kardiovaskularnu i transplantacionu hirurgiju Niš, Srbija

⁵Institut za lečenje i rehabilitaciju „Niška Banja“, Niška Banja, Srbija

⁶Univerzitet u Nišu, Medicinski fakultet Niš, Srbija

Kontakt: Mlađan Golubović
Bul. Zoran Đinđića 48, 18000 Niš, Srbija
E-mail: mladjangolubovic@gmail.com

Anesteziozolozi su u svakodnevnom kontaktu sa pacijentima koji se pripremaju za nekardiohirurške intervencije, a koji imaju povišeni rizik za razvoj kardiovaskularnih komplikacija u perioperativnom periodu. Manje od 1% bolesnika razvije perioperativni IM, međutim, stopa mortaliteta kod ove komplikacije se kreće između 30 i 50%. Prvi korak je identifikacija bolesnika kod kojih je kardiovaskularni sistem potencijalni uzrok komplikacija u toku i nakon operacije. Rizik perioperativnih komplikacija zavisi od stanja bolesnika pre intervencije, prevalencije komorbiditeta kao i od opsežnosti, hitnosti i trajanja operacije.

Moderni koncept preoperativne pripreme bolesnika za velike nekardiohirurške intervencije, danas se zasniva na merenju i interpretaciji različitih biomarkera kao prognostikatora perioperativnih kardiovaskularnih komplikacija i smrtnog ishoda. U te svrhe se sa velikom uspešnošću koriste natriuretični peptidi i srčani troponini.

Postoje dokazi da su nivoi kardio specifičnih troponina, a naročito visoko senzitivnog troponina (high-sensitive troponin T – hs-TnT), povišeni kod bolesnika sa različitim kardiovaskularnim bolestima poput: srčane insuficijencije i koronarne bolesti, reflektujući na taj način i manji stepen oštećenja, što može biti od značajne koristi u preoperativnoj proceni kardiovaskularnog morbiditeta i mortaliteta kod elektivnih, velikih nekardiohirurških intervencija.

Iako su kao prognostički biomarkeri tokom poslednje dekade različiti natriuretični peptidi bili u najvećem fokusu interesovanja, poslednjih godina raste interesovanje za ulogu drugih cirkulišućih biomarkera poput midregionalnog proadrenomedulina (MR-pro ADM). Ovaj novi biomarker predstavlja stabilni cirkulišući peptid, i prohormon je adrenomedulina, hormona odgovornog za regulisanje volumena cirkulišuće tečnosti i homeostazu elektrolita. Povišeni nivoi ovog biomarkera viđaju se kod srčane slabosti različite etiologije, stoga mogu poslužiti kao koristan prognostički marker nastanka perioperativnih kardiovaskularnih komplikacija kod bolesnika sa različitim kardiovaskularnim komorbiditetima.

Acta Medica Medianae 2017;56(4):11-16.

Ključne reči: proadrenomedulin, nekardiohirurške intervencije, biomarkeri